

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXVI. évfolyam

9. szám

Komárom, 2015. szeptember

Ára 35 cent

IDEGENKÉNT ISTENI OLTALOM ALATT

„Fizessen meg tetteidért az Úr, legyen bőséges jutalmad az Úrtól, Izrael Istenétől, akinek a szárnyai alá jöttél oltalmat keresni” (Ruth 2,12). A bibliaolvasó ember Ruth könyvét olvasva Ruth életének egészen tragikus pontján kapcsolódik be a történetekbe.

A három asszony – az anyós és két pogány menyee – egyedül marad, védtelenül és oltalom nélkül, családfő és kenyérkeresők nélkül, idegen földön. Ezért Naomi, az anyós úgy dönt, hogy visszatér oda, ahonnan férjével és két fiával indult, Betlehem földjére, a kenyér házába. Ruth, az egyik menyee, ragaszkodik hozzá és vele tart a számára idegen hazába, hogy anyósa mellett maradjon. Nagyon erős Ruth ragaszkodása. Hiszen vegyük csak sorra, mit is vállal azzal, hogy anyósával, Naomival Betlehembe, a számára idegen földre megy: Ruth pogány nő volt, aki nem tartozott Izrael népéhez, a zsidó népéhez. Férje meghalt, így védelmező és kenyérkereső nélkül maradt. Semmilyen rokona nem volt Betlehemben. Azt mondhatnánk, hogy egy olyan sorost vállalt, ami már eleve kudarca van ítélve: kiszolgáltatott helyzetben vannak az anyósával. Megtanulandó Ruthtól ez a ragaszkodás, kitartás, hűség, amely őt jellemzi.

Betlehem földjén Ruth pogány nőként idegennek számított Izrael közössége számára. Ez azt jelentette, hogy polgárjoggal nem rendelkező emberként élhetett, aki egyedül az Úr oltalma alatt állt és védelemre szorult. Izraelben az volt a szabály, hogy az olyan idegenek, mint Ruth, engedély ellenében szedegethettek az ott maradt termésből és kalászból, hogy éhen ne maradjanak. Az izraeli ember pedig köteles volt jót tenni velük, emlékezve arra, hogy ők is jövevények voltak egykor. Így

szól az Úr törvénye: „...Ő a nagy, erős és félelmes Isten, aki nem személyválogató, és akit nem lehet megvesztegetni. Igazságot szolgáltat az árvának és az özvegynek, szereti a jövevényt, kenyeret és ruhát ad neki. Szeressétek a jövevényt, mert ti is jövevények voltatok Egyiptom földjén!” (5Móz 10,17b–19).

Az isteni vezetés által Ruth éppen Boáz földjére megy, hogy segítséget és ételmeget kapjon. Szorgalmasan szedeget Boáz engedélyével az aratók után hátra maradt kalászköböl. És hogy az Úristen valóban szereti és oltalmazza a jövevényt és idegent, azt mutatja az is, hogy Boáz kedvesen és szeretettel fogadja Ruthot, és megengedi neki, hogy naponta elmenjen és szedegetessen az aratók után. Boáz ételmeget ad neki, sőt meghívja kenyérközösségükbe is, hogy étkezzen velük

együtt. Megosztják vele kenyérüket. És ebben a kenyérközösségben kiábrázolódik nemcsak az emberi szeretet, hanem az isteni szeretet is.

Hiszen az idegen-pogány Ruth számára ez a legnagyobb bizonyosságtétel, mert magáról az Istenről tanítják, akinek parancsa szerint cselekszenek Boázék. Ruth ezek által a cselekedetek által éli át azt, hogy milyen is valójában az Isten: olyan, Aki nem személyválogató, nem hagyja oltalom nélkül azokat, akik hozzá

menekülnek, gondoskodik a mindennapi kenyérről is csodálatos módon és közösségbe vezet. Boáz tettei mind Istenről beszélnek Ruthnak, aki kockáztatta az életét, a bizonytalant és a kiszolgáltatottságot választotta, de azt élhette át, hogy a legbizonytalanabbnak látszó helyzetben is oltalmazza az Isten azt, aki Őt választja, és szárnyai alatt keres oltalmat.

Hozák-Magyar Ildikó

Szent-Gály Kata

Az egyedül való imádásoknak módozattyárul

*Az alkony álmodása
a Szent Szigetre száll,
a sárga Esti Lámpást
az ég hintálja már.
Halvány, derengő fénye
múlt és jövő határ.*

*A csillagoknak pelyhe
fejünkre ráhavaz,
itt-ott zizegve roppan
a száradó haraszt,
a Csend arany varázsa
virradni fennmaraszt.*

*Testvér, ez a te órád
s az Istené. Figyelj.
Hallgass be jól magadba,
és egyszerűn felelj
a benned élő Hangra:
mi volt a rossz s a jó,
mivel napod elúszott,
mint megterhelt hajó?*

És mondja most a szó:

*Isten, hiányzol nekem,
jobban, mint régi fészkem,
jobban, mint asszú földnek
az elmaradt eső.*

*Jobban, akár az otthon,
amelynek vágya fojtón
tör néha még elő.*

*Isten, hiányzol nekem,
tudom: a Napí Vétkem
közénk állt, mint a pára
a láthatár falára,
s én szét nem fújhatom.*

*Ó, jöjjön hát a Lelked,
a Szél, örök Szerelmed,
és tőled hozzám járjon,
és hozzád visszaszálljon
egész magammal, Hozzád –*

Talán: ez a Mennysorság.

GONDOLATOK

A megbocsátás szertartása

Van egy történet a megbocsátásról, amely Afrikából származik.

Ha valaki igazságtalanul vagy megdöglőn cselekszik a dél-afrikai Babemba törzsből, azt kiállítják a falu közepére, de semmivel sem akadályozzák meg a menekülésben.

A falu minden lakója abbahagyja a munkát, és a megvádolt személy köré gyűlik. Azután mindenki egyenként, életkortól függetlenül elkezd sorolni a kör közepén álló személynek, hogy milyen jó cselekedeteket hajtott végre élete során. Nagyon részletesen felidéznek mindent, amire csak emlékeznek az illetővel kapcsolatban. A vádlott minden jó tulajdonsága, jó cselekedete, erőssége és kedvessége elhangzik. A kör minden tagja rendkívül alaposan végzi a feladatot. Az illető minden történetét a lehető legnagyobb őszinteséggel és szeretettel meséli el. Senki sem túlozhatja el az eseményeket, és nem találhat ki történeteket. Senki sem beszél komolytalanul vagy gúnyosan.

Ez a szertartás addig folytatódik, amíg a falu minden egyes lakója el nem mond-

ta, miért találja a vádlottat a közösség legtisztelendőbb tagjának. Ez több napig is eltarthat. Végül a törzs szétnyitja a kört, és boldogan megünneplik, hogy az illetőt visszafogadták a közösségbe.

Ha szerető szemmel tekintünk a világra, amit ez a szertartás olyan csodá-

latosan mutat be, csak újraegyesülést és megbocsátást látunk.

A kör minden tagja – ahogyan a középen álló személy is – újra szembesül azazal, hogy a megbocsátás által megszabadulhatnak a múlttól, és a félelmekkel teli jövőtől.

A középen álló személyt nem nevezik rossz embernek, és nem zárják ki a

Az ÚR színe előtt

Mennyei Édesatyánk az Úr Jézus Krisztusban, hátalélt szívvel borulunk le eléd. Magasztalunk, hogy te vagy a világmindenség teremtője és gondviselője. Köszönjük, hogy annyira szerettél bennünket, hogy megszántál, és az Úr Jézus Krisztust szabadítóul küldted a számunkra. Köszönjük, hogy a Szentlélek bizonyosságot tesz rólad, mint Atyáról és Fiúról. Köszönjük, Urunk, a mögöttünk levő nyári szünetet. Köszönjük, hogy pihenhetünk, gyermekek és felnőttek egyaránt. Most, amikor az új iskolaévet elkezdjük, szeretnénk ezt úgy tenni, hogy segítségül hívunk, Urunk, és várunk, hogy kísérel el bennünket ennek az évnek minden munkájába és minden napjára. Áldunk mindazokért az ajándékokért, amit a nyáron kaptunk nemcsak a pihenésben, hanem a gyermekhetekben, csendeshetekben. Köszönjük, hogy olyan sokakat sokféleképpen tápláltál lelki eleddel. Hálaadással köszönjük, hogy gyermekeidet meg tudod őrizni és védeni. Kérünk, hogy mutass rá: nem az a legnagyobb gonoszság, amivel a világban találkozunk, hanem az a baj, ha ez a gonoszság beszivárog a fejünkbe, szívünkbe, gondolatainkba, látásunkba, egész életünkbe. A hajó a vízen van, de a víznek nem szabad beáramlania a hajóba. Így vagyunk mi, mint a te gyermekeid a világban. Köszönjük Úr Jézus, hogy nem kiveszel bennünket a világból, hanem megőrzöl bennünket a gonosztól. Kérünk, őrizd meg szívünket és gondolatainkat. Hadd tapasztaljuk a te áldásodat. Adj nekünk szorgalmat, türelmet, békességet, szelidséget, szeretetet. Ezt csak te tudod munkálni a szívünkben. Kérünk, Urunk, áldd meg az iskolákat, tanárokat, és kérünk, áldd meg egyházi iskoláinkat, különösen, ahol még hitant is kötelezően tanítanak. Kérünk, minden iskolában te tedd lehetővé a hitoktatást, és segíts sokakat, hogy komolyan vegyék: tanulhatják a Szentírás drága üzenetét. Köszönjük, hogy a nyáron megőriztél bennünket, hogy sok szép élményben lehetett részünk, hogy pihenhetünk, hogy feltöltődhetünk. Kérünk, hogy most, amikor újból elkezdted a munkát, te légy velünk és jöjj velünk, Úr Jézus Krisztus, drága Szabadítónk és hűséges Megváltónk. **Ámen.**

Horváth Géza

közösségből. Ehelyett mindannyian újra eszükbe idézik, hogy a szeretet ott van bennünk és körülöttünk, mindenben és mindenben.

(Gerald G. Jampolsky)

A szép köntösbe öltöztetett fenyegető

A keresztyén ember életének egy nagy vigasztaló és gyengeségeiben reménységet adó pontja, hogy Istenről teljes hittel és szívbéli buzgósággal ki tudja mondani: „Te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében” (Zsolt 139,13).

Erről pedig önmagáról alkotott képe kialakítása során sem feledkezik meg. Ugyanakkor már a Szentírás legelső könyvének legelején ott van, hogy „*megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket*” (1Móz 1,27). Egyértelműen levonható a következtetés, hogy az, hogy valaki kisfiúként vagy kislányként látja meg a napvilágot, már az is isteni akarat. S nem véletlenül fordul elő a Biblia lapjain több mint nyolcszázszor a „férfi” és több mint öt és fél százszor az „aszszony” kifejezés, hiszen ilyen isteni minősítésünkben bíz ránk a mennyei Atyánk feladatokat.

Ha meghalljuk azt a szót, hogy forradalom, talán a legtöbbszörnek elsőként a fegyverek jutnak az eszünkbe. Olyan fegyverek, melyekkel veszélyeztetni lehet a másik ember testi épségét, s nem ritkán kapcsolódik e képhez a vér látványa is. Nem meglepő ez a tény, hiszen sokan emlékeznek még a világháborúk borzalmaira, vagy esetleg egy rokon, ismerős beszámolóján keresztül élhettük bele magun-

Korunk paradoxonja, hogy...

Korunk paradoxonja, hogy magasabbak az épületeink, de kicsinyesebb a természetünk, szélesebbek az autópályáink, de szűkebb a látókörünk.

Többet költünk, mégis kevesebbünk van, többet vásárolunk, de azt kevésbé élvezzük. Javunk növekszik, belsők üresek.

Nagyobbak a házaik és kisebb a családunk, több a kényelmünk, de kevesebb az időnk.

Több képzettséggel, de kevesebb értelemmel, több tudással, de kevesebb belátással rendelkezünk. Több a szakértőnk, mégis több a problémánk, több gyógyszerünk van, de kevesebb az egészségünk.

Túl sokat iszunk, túl sokat dohányzunk, túl meggondolatlanul költekezünk. Túl keveset nevetünk, túl gyorsan vezetünk, túlzottan dühbe gurulunk, túl sokáig fennmaradunk, túl fáradtan kelünk, túl keveset olvasunk, túl sokat tévézünk. Megsokszoroztuk a javainkat, de csökkentettük az értékünket.

Túl sokat beszélünk, túl ritkán szereplünk, és túl gyakran gyűlölünk. Tudjuk, mi a jólét, de azt nem, hogy mi a jó lét.

Éveket adunk az élethez, nem pedig életet az éveknél.

kat az akkori szörnyű eseményekbe. Sokszor talán egy-egy nép szabadságvágya vezetett forradalomhoz. Ma is ilyen forradalmi helyzetben élünk, szintén a szabadság a jelszó, csak éppen a fegyverek mások...

Ez a forradalom nem követel vért, nem politikai vagy katonai jellegű, ám nagy veszélyekkel fenyeget: az emberi kulturális közegek legkisebb láncszemeit, a szeretet összetartó erejét élvező családi egységeket és az azokban örökölt – valamint a teremtett világ rendjéhez tartozó – szerepeket támadja és az élet tulajdonképpeni forrásait érinti: ez pedig a szexuális forradalom. A jelszó a szabadság, ám teljesen más értelemben: ember, élj élvezeteid szerint (életed minden területén)! Megjelent egy új fogalom: a *gender*. Ez egy angol nyelvből átvett szó, mely korábban az adott nyelvben a nyelvtani nem kifejezésére szolgált. Mára nemzetközileg (hiszen magyarra is lefordíthatatlan) a *társadalmi nem* meghatározására szolgál – egyben ez a fogalom a mindennemű szexuális orientációt egyenértékűként jellemez. Ez a szó leginkább a politika világában ismeretes, hiszen az EU és az ENSZ határozatai révén egyes tagállamok politikai stratégiájának alapja lett. Így akarják általa felváltani a „sex” (a férfiak és nők nemi különbözősége) kifejezést, hi-

Eljutottunk a Holdig és vissza, de nehezen megyünk át az út túloldalára azért, hogy az új szomszédal találkozzunk. Meghódítottuk a világűr, de a bensőnk nem. Nagyobb dolgokat csinálunk, nem pedig jobb dolgokat.

Megtisztítottuk a levegőt, de beszenyeztük a földet. Meghódítottuk az atomot, de a bölcsességet nem. Többet írunk, de kevesebbet tanulunk.

Több tervet szövünk, de kevesebbet teljesítünk.

Elveket vallunk, de nem a szerint élünk.

Megtanultunk rohanni, de várni nem. Több komputert gyártunk, hogy több információt tároljunk, hogy több másolatot készítsünk mint valaha, és egyre kevesebbet és kevesebbet kommunikálunk.

Ez a gyors étkezés és a lassú emésztés kora, a nagy emberek és a kis jellemek, a kiemelkedő hasznok és a sekélyes kapcsolatok időszaka.

A kétkeresős jövedelmek, ám gyakori válások, a tetszetősebb lakások, de szétesett otthonok korszaka.

A villámutasítások, az eldobható pelenkák, az egyszer használatos erkölcsök, az

szen ezen ideológia híveinek meglátása szerint az ember nem férfiként vagy nőként születik, hanem csupán a társadalom teszi a kettő közül valamelyiké. Tőlünk nyugatabbra egyre több óvodában heti rendszerességgel váltakozva kell a gyermekeknek kötelezően autókkal és babákkal játszaniuk, hogy – az ideológia szerint – így megkapjanak minden lehetőséget a későbbi választásukhoz: hogy férfiak vagy nők szeretnének-e lenni.

A fegyverek pedig veszélyesek, hiszen szinte észrevétlenül hálózják be mindennapjainkat: a média különböző eszközei, valamint a nevelés államosítása. De vajon hol van mindez attól, ahogyan a keresztyén embernek kell önmagára tekintenie, mint a szerető és gondviselő mennyei Atya tőkéletes teremtménye? Ne feledkezzünk hát meg az apostoli figyelmeztetésről: „*Legyetek józanok, vigyázzatok, mert ellenségek, az ördög mint ordító oroszlán jár szerte, keresve, kit nyeljen el: álljatok ellene a hitben szilárdan, tudván, hogy ugyanazok a szenvedések telnek be testvéreiteken e világban*” (1Pt 5,8–9).

Harcoljunk hát meg a reánk bízott harcot a szeretet és hit fegyverével, ismerve az isteni rendeléseket és a keresztyéni értékeket, nem feledve: „*Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezíten és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk*” (Zsid 4,13).

Takács Klaudia

egyéjszakai kalandok, a túlsúlyos testek kora ez, és a tablettáké, melyek mindenre jók: felvidítanak, lenyugtatnak, ölnék.

Olyan idő ez, amikor sok van a kirakatban, de kevés a raktárban.

Az élet nem azzal mérhető, milyen sokáig lélegzünk, hanem azokkal a pillanatokkal, amelyekről elakad a lélegzetünk.

Kapni akarunk, de adni vonakodunk.

A csúcsra törekszünk, miközben a lejtőn rohanunk.

Kérdéseinkre választ keresünk, de csak újabb kérdésekre találunk.

De ha létezik probléma, akkor megoldás is van.

Ha van fájdalom, akkor öröm is.

Ha meg tudjuk ismerni a rosszat, akkor a jót is.

Ha van hamis vallás, akkor igaznak is kell lennie.

Ha keresel, akkor találsz.

Jézus meghalt értem, akkor Érted is.

Jézus szeret engem, akkor Téged is.

Jézus betölti az űrt a szívedben, akkor a teted is be fogja tölteni. Mert Jézus mondja: „*Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek*” (Mt 11,28).

(forrás: internet)

A veszendőségből a megmaradásba hajózva Tizenöt éve van egyházunknak címere

A hajó, mint teológiai motívum, több alkalommal is megjelenik az egyházi szimbolikában – mind gyakorlati (tengeri mélységek fölött úszó közlekedési eszköz), mind pedig elméleti (teológiai mélységekbe merülő üzenet) szinten.

A hajó tehát rendeltetésszerű ügy is, amint a nyelvtörő szójátéka megfogalmazza – *akkor jó a jó hajó, ha jó a jó hajó hajóvitorlája*, és úgyis, mint Krisztus tanításának életmentő szerkezeti jelképe: „*én, ha felemeltem a földről, mindeneket magamhoz vonzok*” (Jn 12,32).

Az első szempontból a hajó szó kifejezi azt a két pont közti táv megtételére alkalmas eszközt, mely a teljes kockázat (vihar, zátony, lék, tengeri viszonyosság) tudatával veszi célba azt a földrajzi távolságot, amely a kitűrástől a befutásig végigvezetett kitartást és célba érést jeleníti meg.

A Szentírás többször hozza összefüggésbe a hajó sorsát a hozzá tartozó emberek sorsával, akiket vagy elvisz az eltervezett célba, vagy éppen magával ránt az eltévesztett sír-tengerbe. A világ életrajzát továbbvivő Nőé bárkája (1Móz 7), az anyagi gazdagság, a pöffeszkedés és önelégültség veszedelmét jelképező jajgató Tarsis-hajók (Ézs 23,14), az emberhalászokat adó galileai halászhajók (Mk 1,17), az apostoli küldetést beteljesítő, Máltán zátonyra futó fogolyszállító hajó (ApCsel 27) egyaránt Isten fenséges dolgait hirdetik, hogy azok egyértelműek és nyilvánvalóak legyenek.

Nem véletlenül – éppen Nőé életmentő bárkájára visszautalva – választották az egyházatyák a hajót az egyház földi rendeltetésére vonatkoztatva. Az egyház, mint Isten tulajdonában álló és Krisztus által vezetett hajó a két szövetség „hajólapátjaival” menti az embereket az egyre jobban a mélységek mélységéig süllyedő szárazföldről, hogy oda ne vesszenek, hanem, ha inogva is, de haladjanak előre a part felé: a veszendőségből egy ígéretes megmaradásba.

Ez a kép az évszázadok során, ha kicsit meg is kopott, (meg ha egy kicsit katolizálódott is), mégis a második értelmezésünk irányába mutat, a Szentírásnak azon teo-filozófiájába, hogy a hajó motívuma a földi korlátoltságot, ámde az abszolút irányba való haladást jelképezi.

Nevezetesen: a krisztusi megváltás egész folyamatába beilleszkedő emberi élet – a megmaradás égisze alatt – egyetlen célja csak az lehet, ha folyamatosan keresi a távlati, de nem elérhetetlen menny révpartját.

Több református egyház címerében – így a miénkben is – szerepel hajó (a miénkben inkább gálya), aminek heraldikai üzenete az, hogy a tengeren utazó ember életét, mindenét, egész komfort-

ját miként jelenti az a billegő hajó, amely ott-tartózkodásának ideje alatt, életvitelszerűen rendezkedik be. De a révpart tudata és közeledte folyamatosan erősíti benne azt az elszántságot, hogy a stabil otthont nem az a mozgó hajó jelenti számára, hanem az a föld, ahová majd kiköt, ahová ki kell majd szállnia, ahol majd Isten véglegesen magához fogadja.

Az egyház, vagy még helyesebben értelmezve, a krisztusi élet-alternatíva hajóként való értelmezése éppen a süllyedő Péter történetén keresztül érthető meg a legtisztábban (Mt 14,22–34). Péter,

aki ember és nem isten, a vízen járó Krisztust látva, egy teljesen szilárd hit-alapon nyugvó képességre vágyott: ő is járhatson a vízen. Teljesen szilárd hittel az ember valóban járhat az élet katasztrofális mélységei fölött, de a katasztrofális fenyegetés általában mindig erősebbnek mutatkozik a bűnös ember által elérhető hit szilárdságánál. Így aztán az „*Uram, ments meg!*”-et kiáltó Péter maga is belátta, hogy ő nem isten, hanem ember, a vízen való fennmaradáshoz Jézus karjára van szüksége; s hogy az ember a vízen nagyobb biztonságban van egy hajóban, mint a mustármagnyi nagyságot sem elérő hite alapján, a saját lábán.

Az ember tehát nagyobb biztonságban van, ha inkább Isten igéjének szilárd útvonalát követi, mint saját vélekedéseit. Nagyobb biztonságban van ott, ahová Isten keze emeli vagy vezeti, mint ahová ő maga lép ki.

Az egyházunk címerében szereplő hajó tehát Krisztus evangéliumi segítségével által válik egyszersmind zászlós-, vagyis jelzett hajónkká is, amellyel Isten uralmának életkörébe juthat el az, aki e földi haladás léptékét az ige mértékében fogadja el.

Ennek történetiségébe pedig belefér címerünk hajómotívumának gályaszerű megjelenése is, amely a gyászévtizedben szenvedő protestáns prédikátorok 1675. évi gályához való leláncolására emlékeztet minket, de ezen túl is a ruyteri szabadításon keresztül, az isteni megváltás minden helyzeten való uralmára mutat rá: a szenvedés zsoltárkiáltásából fakadó szabadság fellélegzésére.

Isten a „hajón” is az emberekkel van, akkor is, ha alattuk „mér földes” és ingatag mélység húzódik meg, de fölöttük biztos erővel regnál az Úr; ezért hát Krisztus tanításában sosem, csak az azt követők hitének dolgában történhet „hajótörés” (1Tim 1,19). De mindenkor nagyobb erővel biztat a készen lévő, biztos révpart, aminek horizontját már elővetítette nekünk Krisztus, ezért hát „*énekeljétek az Úrnak új éneket, és dicséretét a földnek határaitól, ti, a tenger hajósai és teljessége*” (Ézs 42,10a).

Rákos Loránt

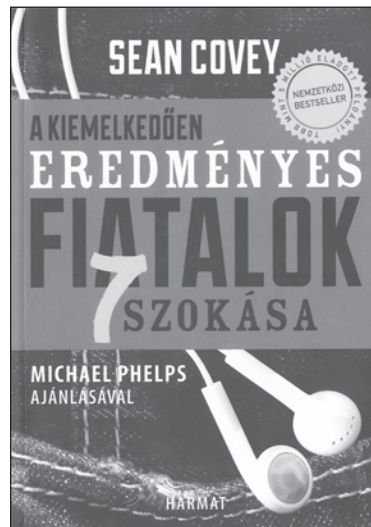
A kiemelkedően eredményes fiatalok 7 szokása

„A szokásaink építhetnek vagy rombolhatnak bennünket. Amit ugyanis rendszeresen végzünk, az visszahat ránk, és nagyban befolyásolja, hogy milyen emberré válunk.” Állítja a könyv szerzője. Aki nem kevesebbet mond ezzel, mint hogy attól függ az eredményessége valakinek, hogy milyen szokásokat állandósít az életében.

Jó, hogy manapság már léteznek ilyen könyvek, hogy van segítsége a fiatalnak a felnőtté válás időszakában, amikor ugyancsak elkél a szakember eligazítása, tanácsa, hogy kellő önismerettel felvértezze a fiatal olvasót, akit – a jellemfejlődés idején – nagyon nem mindegy, hogy milyen gondolatok érnek el. A korosztálynak, a környezetnek hatalmas szerepe van az egyén fejlődésében. Jó, ha kéznél van a segítség, ahol szakember mondja el (nagyon olvasmányosan, idézetekkel, rajzokkal illusztrálva), hogy: olyan is lehetnél, de ha így fogsz viselkedni, akkor ilyen leszel.

A problémák idején, de olyankor is, amikor „csak” egyszerűen zajlik az élet, jó, ha a válaszreakciók, amiket adunk egy-egy helyzetre, pozitívak és előre vivőek lennének. Ha valaki például úgy nő fel, hogy sosem vállal felelősséget a tetteiért, hanem minden balul sikerült ügye kapcsán megtalálja a bűnbakot (legyen az a szülő, a testvér, a tanító, vagy épp az időjárás, bármi, csak nem ő), az az ember azt szokja meg, hogy sodródó (reaktív) ember válik belőle. Olyan, aki mindig vádaskodik, és nem ismeri fel a saját felelősségét abban, hogy az adott élethelyzetekben lehetne kezdeményező, felelősségteljes (proaktív), aki felelősséget vállal az életéért, és alakítja a maga sorsát. „Tény, hogy nem

irányíthatunk mindent, ami velünk történik. Nem befolyásolhatjuk a bőrünk színét, vagy azt, hogy ki lesz az NB I. győztese... De van egy dolog, amit igenis befolyásolhatunk: az, hogy miképp reagálunk arra, ami velünk történik. És ez az, ami számít! Ezért kell abbahagynunk az aggódást olyan dolgokért, amelyeket nem tudunk irányítani, hogy azzal törődjünk, amire hatással lehetünk” – olvasható a szerző tanácsa, az első fontos szokás kialakításának a kapcsán.

Szülők számára is érdekes olvasmány lehet a könyv, ugyanis a szempontok, amiket a szerző alapul vesz, időtállóak, a példák, amikkel él, élvezetesebbek, a stílus olvasmányos, az idézetek kifejezőek és a célok, ahová irányít – vonzóak. Változtatni magunkon is szabad... Pláne, hogy a mi szokásaink gyermekeink szokásává is lesznek.

–kis–

(Harmat, Budapest, 2014)

Miért az egyházi iskola mellett döntöttek?

Mikor a fiamnak iskolát kellett választanom – utólag megvallva végzetes hiba volt – az önkormányzati intézmény mellett döntöttünk. Az akkori körülmények miatt gondoltam, így lesz jó. Viszont sajnos a fiam iskolai „terror” áldozata lett, és a helyzet kezeletlen maradt. Fiam rontott a tanulásban, bezárkózott, kedvetlen lett, reggelente sírva indult iskolába. Megoldást és segítséget kérve, a lelkipásztorunkhoz és pszichológushoz fordultunk, akik javasolták az iskolaváltást. Így választottuk a református egyházi alapiskolát. Szinte már az első napokban megnyugodott, vidámabb lett. Meglepődve tapasztaltam a tanárok jóindulatát, megértését, szeretetteljes tanácsait. A rajztanárra felfigyelt a rajzaira, bátorította és hazai, valamint külföldi versenyekre nevezte be, ahol kiemelkedő eredményeket ért el. Fokozatosan helyrejött a tanulásban, visszanyerte az önbizalmát, meggyógyult. Az idén ballagott. Ez az iskola valóban második otthona volt gyermekemnek. Érződött a gyakorlati hitélet és a jó Isten jelenléte. Csak ajánlani tudom mindenkinek.

Kovács Mária, Barka

„A többi viszont jó földbe esett, és termést hozott” (Mt 13,8a). Rohanó és főként rövid távú örömeket és hamis értékeket kínáló világunkban nem könnyű a szülőnek gyermekével megismertetni az igaz értéket. Mindig is úgy éreztem, hogy a nevelés nem egy napra szól. Bármit megengedek, vagy épp megtiltok, hosszú időre kell, hogy tanács legyen. Egy életre. Úgy hiszem, azért kaptuk ezt a két csodás ajándékot Istentől, hogy megfelelően neveljük fel őket. Honnan tudom, mi a jó? Sokszor úgy érzem, tanácstalan vagyok, elcsüggedt. Ilyenkor az ige ad erőt „Mindenre van erőm a Krisztusban” (Fil 4,13a). A szeretet az alapja mindennek. A szeretet Istentől van. Ahhoz, hogy az általa elszórt mag jó földbe kerüljön, sok munka kell. A talajt ápolni kell, s ehhez kell a családi háttér és az iskola, ahol a gyerekek nagyon sok időt töltenek. Az egyházi iskolában, reménység szerint, megkaphatja a gyermek a megfelelő „tápot” a talajápoláshoz, amit otthon, a családban tovább ápolhatunk. Nem könnyű munka a talaj megfelelő előkészítése, de az Úr kegyelméből és segítségével nincs lehetetlen!

Kristóf Hajnalka, Alistál

Feladvány

Mózes melyik könyvében van szó a (bűn)bakról, amelyik fejére Áron „Izrael fiainak minden bűnét és minden vétkes hitszegését” ráhelyezte?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **október 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a Kálvinista Szemle szerkesztőségének címére (**930 10 Dolny Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A júniusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik azt írták, hogy két egyházi középiskola (a egyik Léván, a másik pedig Rimaszombatban) működik egyházunkban.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Pozsonyi Református Egyházmegye Esperei Hivatalának a jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Bugis Mária** (Nagykapos), **Fazekas Dezsőné** (Zseliz) és **Konkoly Norbert** (Pozba).

Mindhárman a Pozsonyi Református Egyházmegye lelkipásztorainak 2014-ben elmondott igehirdetéseit tartalmazó, *A helyén mondott ige* című könyvet kapják ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

90 éve indult a fevidéki reformátusság önálló lelkészképzése Volt egyszer egy teológia... (1. rész)

Az 1925-ben megnyílt losonci Református Teológiai Szeminárium, az akkori Csehszlovákia egyetlen magyar nyelvű felsőoktatási intézménye volt. Az évforduló kapcsán emlékezünk a jelentős, máig hatással bíró intézmény létrejöttére és működésére.

Az előzmények (1919–1925)

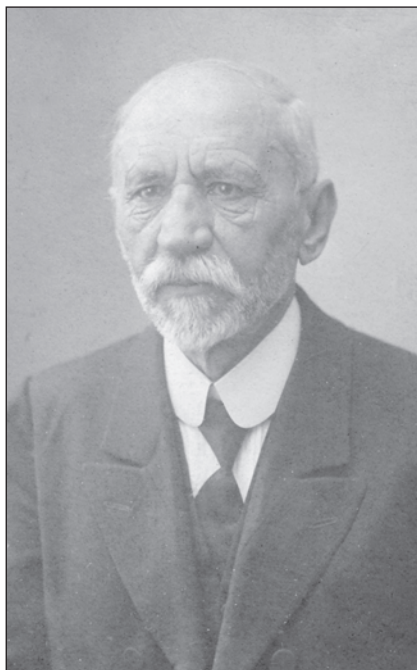
Az első világháborút lezáró békeszerződések nyomán országok csonkultak és államok születtek. Lelkek milliói lettek hontalanná úgy, hogy ki sem tették lábukat a szülőfalujukból. Elkezdődött a 20. század... A századelő nagypolitikai eseményeinek egyik lecsapódása a Csehszlovákiához kerített magyar reformátusságon (a mintegy kétszázharmincezes közösségen, amely cca. 450 gyülekezetben élte életét) az lett, hogy lelkész- és tanítóképző intézet nélkül maradt. Eleinte úgy gondolták, a helyzet átmeneti. Ám, amikor 1920. június 4-én aláírták a trianoni békeszerződést, egyházunk több felelős vezetője jól látta: itt „be kell rendezkedni”.

A lelkészképzés prioritás lett

Már az önszerveződés sürgős teendői között megjelent egy saját lelkész- és tanítóképző intézet felállításának igénye. Egyházunk belső levelezésében már 1919-ben is találunk ilyen információkat. Ám az első jelentősebb lépés 1920 őszén történik meg. A szeptember 8-án keltezett, s a csehszlovák köztársasági elnökhöz intézett Memorandumban, a felvidéki reformátusság igényeinek sorában egyebek mellett ezt is olvashatjuk: „a magyarországi egyetemes református egyházból való kiszakíttatásunk folytán elveszítettük mindazokat az állami és egyházi erőforrásokat, melyekből idáig tápláltuk elni segítettük gyülekezeteinket és iskoláinkat. Sőt elveszítettük intézményeinket is: nyugdíjintézetünket, özvegy-árva gyámintézetünket, országos egyházi közalapunkat, s összes alapítványainkat. Nincs több lelkészképző akadémiánk, nincs tanító- és tanítónőképző s leánynevelő intézetünk. Nincsenek középiskoláink”. Pálóczy Czinke István, rimaszombati lelképásztor, tiszáninneni püspökhelyettes és Patay Károly, alsó- és felsőszecsei lelkész, barsi esperes, dunántúli helyettes püspök, a Memorandum lelkészi aláíróiként azt is kérték az elnöktől, hogy a csehszlovák államkormányzat „tegye lehetővé a ref. lelkész és tanítóképzéshez szükséges képző intézet és theol. akadémia felállítását s annak

berendezéséhez, fenntartásához, tanárai korszerű díjazásához adja meg mindazokat az állami hozzájárulásokat, amelyeket bármely más felekezet, vagy egyesek, vagy társulatok, intézmények részére ily célokra biztosít, s amelyeket az állam részünkre a múltban is biztosított.” Az állam nem támogatta ezt az igényt.

Ma már látjuk, a legfőbb gond az volt, hogy Csehszlovákia nemzetállamban – csehszlovák nyelvben és csehszlovák nemzetben – gondolkodott, s ezt az elképzelést zavarta a 98 százalékban magyar hívekől álló református egyház. Az állam politikai feltételeket szabott, hogy az egyházat egyáltalán elismerje, és olyan mértékben támogassa, mint a többi felekeze-

Pálóczy Czinke István

zet. A feltételek sorában a legfontosabb az volt, hogy a reformátusok szerveződjenek egy egységes csehszlovákiai református egyházba.

Ez a szervezkedés három évig tartott, míg végül – nem kis állami nyomásra – 1923. június 17-én megnyílt Léván az alakuló és egyben alkotmányozó zsinat. Itt mondták ki az atyák, hogy az időközben megalakult Dunáninneni Református Egyházkerület, a Szlovenszkói Tiszáninneni Református Egyházkerület és a Kárpátaljai Református Egyházkerület egységesen alkotja a Szlovenszkói és Kárpátaljai Egyetemes Református Egyházat.

Az előkészítő munka

A lelkészképző intézet életre hívása érdekében több egyházi testület is létrejött.

Például a Komáromi Református Egyház-megye lelkészi kara is alakított egy előkészítő bizottságot. Egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések határozatai szólnak a 20-as évek első felében arról, hogy be kell indítani a saját lelkészképzést. Az egyházkerületeket tömörítő konvent, ugyancsak létrehozott egy előkészítő bizottságot, amelynek Bertók Béla, kárpátaljai püspök lett a vezetője. A bizottság egyik része a tanítóképző létrehozásával, a másik része a lelkészképző felállításával foglalkozott.

El kell mondanunk azt is, hogy nem volt egységes az álláspont az intézmények kérdésében. Voltak, akik támogatták az önálló református teológia létrehozását, de voltak olyanok is, akik inkább azt szorgalmazták, hogy a pozsonyi evangélikus teológián tanuljanak a református lelkész-növendékek. És voltak, akik úgy gondolták, hogy inkább azt kell elintézni a csehszlovák vezetésnél, hogy engedélyezzék a teológusok Magyarországon való tanulását. Ez utóbbi lehetőségnek nem volt reális alapja.

A konvent már 1922 májusában ki mondta, hogy az egyház elsőrendű érdeke a teológia és tanítóképző felállítása és az 1922/23-as tanévben meg kell kezdeni a képzést. Ez nem valósult meg. 1923 márciusában az Egyetemes Egyház államtól igényelt költségvetésében már ott szerepelt a teológia külön tételként, de még mindig nem volt meg a végleges helyszín.

Komáromban alkalmas és eladó épület lett volna a Jókai utca sarkán, Rimaszombatban a főtéren lett volna egy bérbe vehető bankszékház, de Érsekújvárról és Beregszászról is szó volt. Végül a losonci gyülekezet adott egy épületet, s ezzel otthont a teológiának: Szíjjártó Sámuel úgy hagyta a bérházát a losonci egyházra, hogy abban oktatási intézmény működjön. A gyülekezet az épület mellé felajánlotta 7000 kötetes könyvtárát és egy internátust is. De nemcsak ez a felajánlás szólt Losonc mellett.

A konvent által 1923-ban kinevezett előkészítő bizottság – mai értékelés szerint – nem dolgozott hatékonyan. Szükség lett volna szakmai anyagokra: a teológia oktatási rendjére, tanmenetére, a heti óraszámok megállapítására, oktatókra, vizsgakövetelmények kidolgozására, a lelkészképzés szabályozására, s nem utolsósorban az éves költségvetésre. Két évig húzódtott ez az előkészítő munka.

Somogyi Alfréd

Klinikai tünetek: a neurotikus zavarban szenvedő egyént, akinek kórosan zavart az alkalmazkodási (külvilág-belvilág) személyiségfejlődési folyamata, erősen jellemzi az *egy élettörténet, egy reménykedés, egy kívánság*, valamint az elhalasztott, provizórikus élet. Körülötte – s vele együtt – mindenki szenved, mert az élet kaotikus sodrában úszik.

„A hisztrionikus zavar teatrális, feltűnősködő, egocentrikus viselkedési mintáját általában a nőkre tartják jellemzőnek. Noha a hisztrionikus személyiségzavar épp olyan gyakori férfiak, mint nők esetében, több nő keresi fel ezzel az orvosát.

A kutatások azt mutatják ugyanakkor, hogy a hisztrionikus személyiségzavar pontosan ugyanolyan mértékben jellemző férfiakra, mint nőkre. A hisztrionikus személyiségű emberek társ kapcsolatai többnyire viharosak és boldogtalanok.”

(forrás: bura.hu)

Az egyént a dramatizáció, az újdonság-és élménykeresés vezérli az életben, erős az énközpontúsága. Mindig szerepet játszik, képtelen önmaga lenni, lelkesedése rövid ideig tart, az újdonság, az élmény sóvárgása és hajszolása a belső üresség elkerüléséből ered. Másokra nem tud figyelemmel lenni, csak a saját érdeklődése, élvezete motiválja viselkedését. Jellemző rá a fokozott fantáziavilág. Lelkében

Különleges szereped a kamasz életében (4.) Támogasd az önállóságát!

A kamasz korban már tudatosan is az önálló életre való felkészítésre törekszik az előrelátó szülő. Amikor megkezdted az elengedés folyamatát, hagynod kell, hogy Isten munkálkodjon a gyereked életében, és bíznod kell Benne – nemcsak annak alapján, amire rajtad keresztül eddig megtanította, hanem abban is, amire ezután fogja őt tanítani, immár közvetlenül.

Amilyen nehéz elengedni a kormányt, annyira fontos, hogy kamaszodnak alkalma legyen megtanulni az ítélőképesség és tisztánlátás művészetét! (...)

A kamasz kor kiválóan alkalmas arra, hogy fokozatosan elkezd a gyerekednek átadni a saját életére vonatkozó döntések lehetőségét és felelősségét. Igen, tényleg kockázatos átengedni a kormányt, mert ezzel együtt jár az is, hogy a merész és gyakorlatlan kamasz sokszor nem jól mé-

„Legyen gondod önmagadra...” (2.) A hisztrionikus személyiségzavar

elfojtott feszültség, érzelmi- és vágykésztetések, gátlások összekapcsolódnak az őket kísérő motoros izgalmakkal. Szélsőségesen változékony, raplis, hisztis, teatrális, mely érzelmi túlfűtöttséggel ötvöződik. Erősen jellemzi az intrikus magatartás. Dührohamaival, érzelmi megnyilvánulásaival, demonstratív öngyilkossági kísérleteivel zsarolja, kimeríti környezetét. Saját magát is becsapja, a tényekkel szemben is áltatja magát, e miatt kóros hazudozó, svindlernek tarthatják. Szexuálisan provokatív viselkedése gyakran szexuális zavarokkal párosul, flörtöl, de képtelen a mélyebb érzésekre, a kielégülésre. Irigy.

A viselkedés eredete a gyermekkorban keresendő: 3-5 év az ödipális fázisban. Életéből hiányzik az egyértelmű vezetés és példakép. Gyakori ok, hogy a személyiségzavarban szenvedő családjában nem volt meg a szülői nemi szerep, vagy eset-

leg felcserélődtek a szerepek: az anya volt a domináns az apa nőies. Boldogtalan házasságban, vagy csonkacsaládban a gyermek a „partnerpótló”, mely szerep (vígasztaló, szövetséges) érzelmileg túlter-

„A hisztéria esetén minden esetben hiányzik a szervi megbetegedés, a testi tünetek hátterében lelki okok, élethelyzeti krízisek állnak. A beteg a számára kedvezőtlen helyzetből így ki tud menekülni, ugyanakkor a környezete odafordulását, nagyobb törődését is eléri. Azonban – és ez nagyon fontos! – a beteg nem tudatosan produkálja a tüneteket!”

(forrás: webbeteg.hu)

heli a gyermeket. Gyakori az identitás-zavar, mely a zavaros példaképek és kaotikus családi lelkivilág leképpezéséből ered.

A parakléitikus lelkigon- dozás lehetősége: segítő beszélgetés segítségével növelni lehet a rálátását arra a kapcsolatra, hogy önértékelése hogyan függ össze figyelemfelhívó képességeivel. Fontos a tudattalan félelem oldása s az életfelfogás gyökeres megváltoztatása.

Drenkó Zoltán

minden maradt ki az útibatyuból, amit a gyerekeimnek csomagoltam. A kamaszok nevelésében ez talán a legkritikusabb pont; egy túlkontrolláló szülő ugyanis olyan irányba taszíthatja a gyerekét, amerre az különben soha nem akart volna elindulni.

A kamaszkor a szülő részéről a fokozatos elengedés, a gyerek részéről az életre felkészülés ideje. De miközben elengedjük a gyerekeinket, biztosan tudhatjuk, hogy Isten velük marad és folytatja munkáját az életükben. Mi, szülők egyre kevesebb dolgot taníthatunk nekik ezután, Isten viszont továbbra is fogja őket tanítani, csak többnyire a mi közvetítésünk nélkül. Amilyen nehéz elengedni a kormányt, annyira fontos, hogy a kamaszunk el tudja sajátítani az ítélőképesség és tisztánlátás művészetét.

Brouwer Pálhegyi Krisztina

(A szerző engedélyével: krisztamami.wordpress.com)

Az elfogadás és a befogadás dilemmája

Teológusok voltunk Komáromban. Gyakran előfordult, hogy a Matica székház melletti parkban olvastunk, vagy csak kiültünk beszélgetni. Ott lettem figyelmes idegenek egy csoportjára, akik az egyik bokorban húzták meg magukat. Olyan tízen lehettek – afgánok, mint később kiderült. Jól beszéltek oroszul (az egyikük Moszkvában tanult) és angolul. Szemérmesen bevallották, hogy menekültek. Bizonyítékként megmutatták a sebesüléseiket: egyiknek a lábán, másiknak a hátán volt golyó ütötte seb. De látszott a ruhájukon, a mosdatlan külsőjükön is, hogy nehéz időszak után vannak. Elmondásuk szerint a családjuk tagjainak nagy részét lemészárolták. Nekik életveszély közepette kellett elmenekülniük. Egy pillanatig sem kételkedtem szavaikban.

Komáromig egy szénszállító uszály rakterében meghúzódomva jutottak el. A hajó ellenőrzése során a szlovák hatóságok felfedezték őket, és Komáromban várták, hogy döntsenek róluk. Egyébként Angliába tartottak, ahol rokonok várták őket. A kérdésre, hogy mikor ettek utoljára, nehezen feleltek. Elfutottam, vettem nekik pár kiflit meg tejet, és a könyveim közül egy orosz-angol Újszövetség kíséretében

róért elvinném-e őket az osztrák határig. A nemleges választ vállrándítással fogadták. Jól öltözött, láthatóan jól táplált és egészséges fiatal emberek voltak. Afganisztánból és Pakisztánból származott a csoport, és éppen egy vezetőt vártak, aki bevásárolt nekik. A kérdésre, hogy hova tartanak, mihez kezdenek majd Európában, az volt a válaszuk, hogy még nem tudják, de kialakul. Faggattam volna még őket, hogy hány gyereket hagytak otthon, és mi a helyzet azokon a területeken, ahonnan származnak, de mivel látták, hogy „csak” a sorsuk iránt érdeklődöm, faképnél hagytak. Közben megjött a vezetőjük, akit láthatóan idegesített, hogy szóba álltak egy idegennel, és ezt morogva a tudtukra is adta.

A két élmény közötti különbség számomra egyértelmű és hiteles képet közvetít a menekültek tekintetében bekövetkezett változásról. Mert „valami” tényleg megváltozott a magatartásukon, a megjelenésükön. Ezt a valamit nem tudom függetleníteni a magát modernnek mondó világban zajló folyamatoktól, aminek legfőbb motívuma a manipuláció.

A zsigereimben az az információ kering, hogy áldozatok – ha úgy tetszik, felál-

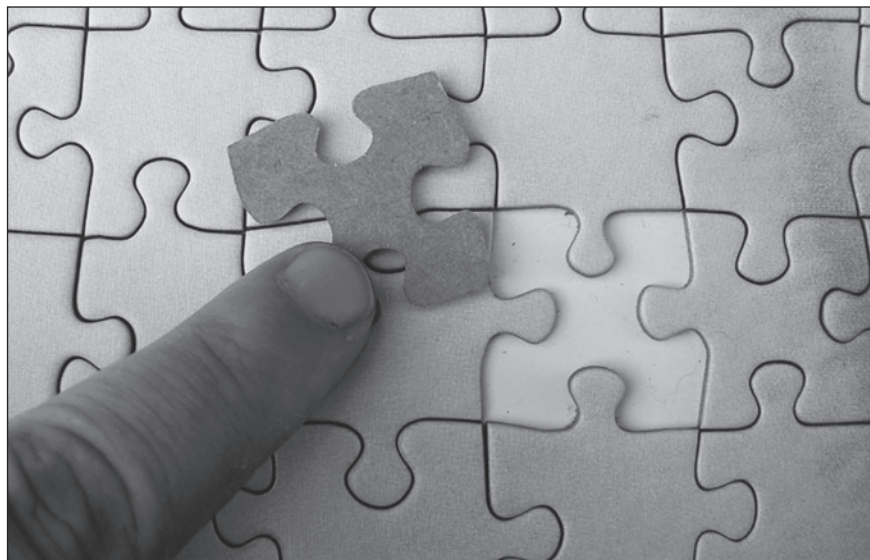
lektani tény pedig elvezet ahhoz a felismeréshez, hogy a közösségi (kollektív) tudat – ugyanúgy mint a személyes öntudat – manipulációnak esett áldozatul. A félelemkeltés és az elbizonytalanítás ugyanis nem más, mint a manipuláció eszköze. Ezek segítségével érhető el, hogy a biztonság fenntartásának vagy helyreállításának érdekében a manipulált személyiség olyan döntést hozzon, amit egyébként – tiszta fejjel – nem tenne. Ezzel a felismeréssel szemben egyetlen hiteles és hatékony erőforrásom van: a Szentlélek, Aki leleplezi a manipulációt és felfedi a manipulátor kilétét is, illetve megadja a bölcsességet is, ha döntéshelyzetbe kerülök a „menekültekkel” kapcsolatban.

A címben szereplő két kulcsfogalom – a befogadás és az elfogadás – számomra egyértelmű krisztusi parancs, ezért nem eshet áldozatul a manipulációnak. Hiszen a krisztusi missziói parancs és etika alapelvei, ezért mindenkire vonatkozik. Ám nem vonatkoztatható mindenre, ahogyan a „modern” fogyasztói etika filozófusai szeretnék általánossá, divatossá tenni a tolerancia kifejezése által. Ugyanis a **tolerancia** szó a fogyasztói világszemlélet filozófiai kulcsa. Eredetileg a latin *tolerantia* kifejezés arra az egyéni bátorságra és hősiességre utalt, amellyel egy beteg elviselte a fizikai kínokat, például a fájdalmat, a sorscsapást vagy harci sérülést. A fogalmat a *patientia* (türelem), *sufferentia* (a szenvedés elviselésének képessége), *sustinentia* (kitartás) szavak szinonimájaként használták.

A tolerancia szó modern értelmezési és alkalmazási változása következtében pedig azt a teljes válsághoz vezető jelentést hordozza, hogy a toleráns ember mindent fogadjon el. Tolerálja a károsat, a rosszat, mintegy építse be a személyiségébe, és ne harcoljon ellene. Biblikusan fogalmazva: legyen langyos, sem hideg, sem forró. Modern nyelven pedig: maradjon közömbös, rezignált, mindent fogadjon el úgy, ahogy van. Egyszóval, engedje magát manipulálni. Ezzel pedig – Dicsőség Istennek! – a Szentlélek által le is lepleződött a manipuláció a manipulátorral együtt.

Hogy ki van a manipuláció hátterében? Felszínes és manapság már megmosolyogtató válasz lenne, ha csak kizárólag a Sátánra mutogatnánk. A Biblia lapjai és a világtörténelmünk egyértelműen tanúskodnak arról, hogy a gonosznak mindig is voltak, vannak és lesznek csatlócai, munkatársai. Egyre kevésbé döbbsen meg az, hogy az emberiség vezetői (akár önként, akár manipulálva) ide tartoznak. Ám nem érdekel. Nem akarok a bosszú vagy a vád szakadékába esni, mert egyrészt a

(Folytatás a 9. oldalon)

átadtam. Hálásan fogadták. Az enivalót ott előltem szétosztották, és falva megették. Mikor másnap kimentem a parkba, már nem voltak ott...

Néhány héttel ezelőtt dolgom akadt Debrecenben és Szegeden. Eltökéltem, hogy ha lehetőség adódik rá, akkor igyekszem majd szóba elegyedni az odaérkezett menekültekkel. Szegeden a Tesco parkolójában találtam egy csoportot. Cigaretttára gyújtva léptem oda hozzájuk. Elsőre aziránt érdeklődtek, hogy hoztam-e nekik valamit. Majd mikor kiderült, hogy honnan vagyok, megkérdezték, hogy 500 eu-

dozhatóak – vagyunk. A magukat menekülőknél mondók ugyanúgy, mint a befogadók, akik egy olyan program kibontakoztatásában veszünk részt, ami mind a menekülőnek, mind a befogadónak természetellenes és idegen. Illetve olyan veszélyeket rejt, amelyekkel eddig csak a hollywoodi akciófilmek jelenetein keresztül kerültünk kapcsolatba. Valamint – bármennyire igyekszem szabályozni, elnyomni – nő bennem a félelem a családom, a gyülekezetem, a nemzetem miatt, ami újabb és újabb „fűtőanyagot” kap az internetív információáramlás által. Ez a lé-

(Befelyezés a 8. oldalról)

gonosz szövevényes manipulációjának ez az egyik célja. Másrészt: hiszem és vallom, hogy az Úr majd bosszút áll. Ez nem az én dolgom.

A menekülő – jövevény – embert ugyan is keresztyéni kötelességünk elfogadni és befogadni. Ám a napjainkban kialakult helyzetben nem vagyok egyértelműen meggyőződve arról, hogy a „menekülők” csak menekültek lennének. Ugyanis a globális médiahálózat információ-hadjáratának köszönhetően nekem gyanús a mai menekültügy. Nem a zajló háborúkban, a szenvedésekben és a nyomorúságukban kételkedem. Hanem a globális szenvedés és nyomorúság következtében kialakult helyzetet nem tudom elfogadni. Ugyanis nemcsak egyértelmű életveszéllyel fenyeget, hanem a keresztyén gondolkodást és a krisztusi világszemléletet is meg akarja osztani. Pontosan azzal, hogy a keresztyén – befogadás és elfogadás – alapértékekre hivatkozva, kötelezővé akarja tenni a toleranciát azok iránt, akik Krisztus üzenetét semmibe veszik. (Nekem ez nagyon egybecseng azokkal a szavakkal, amelyeket a Sátán Jézushoz intéz, amikor megkísérti. Akkor is a Biblia szavainak felhasználásával akarja Jézust manipulálni!) Valamint – manipuláltságuk egyértelmű bizonyítékaként – gátlástalanul hangoztatják a jogaikat, várják a támogatást és fenyegetőznek. Bár tudom, hogy ez nem vonatkozik minden menekültre, de a tények azt támasztják alá, hogy nem befogadást és elfogadást jöttek kérni. Pénzt akarnak. Ez pedig egybevág az Európai Unió és az Egyesült Államok vezetőinek

Elfogadás – befogadás – bevándorlás

Ha erre a kérdésre kell megfelelnem, először is hangsúlyoznom kell, hogy mi mindannyian itt a földön jövevények vagyunk. Örök hazánk a mennyben van. Azonban amíg földi életünk tart, addig itt a földön is keressük a helyünket, boldogulásunkat. Az én őseim is így vándoroltak el egykor a gömöri Jénéből és Isten így vezetett vissza engem ide, Gömörbe.

Keresztyén emberként, e földi életben, nem feledkezhetünk meg a felebaráti szeretetről és a felelősségvállalásról sem, különösen az elesettek, rászoruló, üldözöttek iránt.

Túl egyszerű lenne azonban azt mondani, hogy a szeretet törvényére alapozva, be kell fogadni mindenkit személyválogatás nélkül. Keresztyén emberként felelősek vagyunk a szükségét látókért, de nem feledhetjük azt sem, hogy felelősek vagyunk egyházunkért, családjunkért, otthonunkért, nemzetünkért és országunkért, a ránk bízottakért is. Ezek biztonságát, bé-

Az elfogadás és a befogadás dilemmája

reakciójával, akik pénzzel akarják megoldani a menekültügyet, miközben leteleptetik őket Európában. Így a globális manipuláció ismét lelepleződik, ugyanis a keresztyén társadalmak megbontása – esetleges felszámolása – által nem marad olyan számottevő közösségi erő, ami Jézus Krisztusra hivatkozva elutasítja a manipulációt és a manipulátort.

Éppen ezért a befogadás és az elfogadás tekintetében komoly kihívás előtt állunk. Mindazt, amit Istentől kaptunk: a családot, a gyülekezetet, a nemzetet, kötelességünk megvédeni. Isten ezért tett bennünket felelőssé elsősorban. A globális manipuláció következtében kialakult helyzetre első lépésként a hitünkben és az elhívásunkban kell megerősödnünk. Különben nem fogunk tudni Istennek tetsző módon reagálni a menekültügyre. Második lépésként – a Biblia szavának engedelmességgel – olyan rendszert kell

kialakítanunk a menekültek számára, amelynek következtében egyértelművé tesszük, hogy a mi társadalmunkban és a mi földünkön nem bontakozhat ki a globális manipuláció programja. Közöttünk nincs helye sem erőszaknak, sem követeléseknek, azzal együtt, hogy nálunk a jövevény nem alacsonyabb rendű. Lehetőségeink szerint támogatást kap és befogadást nyer. Harmadszor: a bennünket fenyegető globális manipuláció arra kényszerít minket, hogy *szelídek legyünk, mint a galambok, de okosak, mint a kígyó (Mt 10,16b)*. Mert legyen előttünk nyilvánvaló, hogy Jézus bölcsessége és vezetése nélkül áldozatok leszünk és maradunk, és úgy járunk, mint Buda vára a XVI. században, amelyet az éppen délutáni sétájukat tartó janicsárok foglaltak el, és tornyaira kitűzték a félholdas zászlót.

György András

Uram, taníts úgy szeretni és elfogadni az embereket, ahogy Te is szeretsz és elfogadtál engem!

tésünk, hogy asszisztáljunk a más vallású tömegek békés (vagy nem is annyira békés) honfoglalásához és keresztyén értékeink háttérbeszorításához.

Mindez valóságos veszély, de ez nem mentesít bennünket attól, hogy az igazán rászorulóknak, üldözést elszenvedőknek (gondolok itt többek között a közel-keleti, otthonukból menekülni kényszerült keresztyénekre) segítséget nyújtsunk. Ahogy azt Pál apostol írta: „*Ezért tehát, míg időnk van, tegyünk jót mindenkivel, leginkább pedig azokkal, akik testvéreink a hitben*” (Gal 6,10).

Az igazi megoldást azonban (véleményem szerint), nem az üldözöttek befogadása jelenti. Erre szükség van, de ezzel hozzájárulunk az üldözök térnyeréséhez is. Abba kellene nagy erőt fektetni a nemzetközi szervezeteknek és az országok, nagyhatalmak, egyházak képviselőinek, hogy megszűnjön az üldözés, a mélyszegénység és így mindenki békében, vallását szabadon gyakorolva élhessen saját otthonában, hazájában.

Nagy Ákos Róbert

Istenáldotta búza

A búzamezőkről hoztam ezt a mesét, amelynek édes az íze, mint a bibliai manának. Továbbadom úgy, ahogy vettem, azaz hogy sokkal olcsóbban adom, mint amibe nekem került.

Mert kalászszedő Mári néni mesélte ezt nekem, akit ülve találtam a kunágotai tarlón, két keresztbefektetett zsákocskával mellette.

– Mit visz, Mári néni? – kérdeztem a szegény, tőpörödött öreg kis Noémit.

– Csak vinném, lelköm, ezt a kis felejtött kalászt, mert a gazda megengedte, hogy összesződhessem, de az én öreg vállamnak már ez is nehéz körörszt.

Fölkaptam a vállamra a Mári néni „nehéz körörsztjét”, és míg beértem vele a sárfalú zsellér–putriba, addig mesélte el Mári néni az istenáldotta búza történetét, és mikor bevégezte, azt tette hozzá:

– Adja az Isten lelke üdvösségire.

Hát én senkitől se kívánom, hogy vigye az én keresztmet, hanem aki elolvassa a búza legendáját, annak én is azt kívánom: – Adja az Isten lelke üdvösségire...

Úgy volt az, hogy mikor az Úristen a világot megteremtette, leküldte az angyalokat, nézzenek körül idelent, van-e még valami híja a világnak.

– Van ám, Urunk–teremtőnk – jelentették az angyalok –, mert búzát elfelejtettél teremteni.

– Ejnye, ejnye – csóválta meg az Úristen a fejét –, hát akkor miből sütik odalent az emberek a kalácskenyeret?

– Bizony csak zuzmóból törlik, fakéregből őrlik – panaszták az angyalok.

– No, ez nem jól van így – tűnődött el az Úristen –, de hát mit lehetne itt most már tenni?

Szerencsére az Úristennek nem jutott eszébe ankétot összehívni, se népjóléti minisztérium nem volt még akkor teremte, mert ha lett volna, akkor még ma se volna búza. Ehelyett kiadta az Úristen a parancsot az angyaloknak:

– Nosza hamar, rázzátok ki az abroszomat az ablakon!

Egy-kettőre fölkapták az angyalok az aranyabroszt az Úristen diófa–asztaláról, vitték a csillagablakhoz, s ami morzsa volt rajta, azt mind kirázták a földre: abból hajtott ki idelent a búza.

Az ám, csakhogy akkoriban még nem volt istenáldotta búza a búza. Olyan volt az csak, mint az árokparton nőző vadbúza, amivel a gyerekek szoktak játszani. Alacsony a szára, tarackos a gyökere, ritkás a kalásza, apró a szeme.

– Ejnye, de hitvány gízgaz lepté el a földet – mondogatták az emberek, és

ügyet se vetettek a búzára, hanem aztán is zuzmóból meg fakéregből őrölték a kenyeret. Mert mindig olyanok voltak az emberek, hogy a jó se kellett nekik, ha rájuk nem parancsolták, ugyan néha még akkor se kellett.

Mindössze két testvér akadt, aki azt mondta, hogy nem szabad az Isten ajándékát megvetni, hanem legalábbis próbát kell vele csinálni.

Az egyik is fogott magának egy darab búzaföldet, a másik is.

– Isten nevében vessünk – mondta a fiatalabb, akinek annyi volt a fia, lánya, ahány az ujjja.

– Isten nevében arassunk – mondta az öregebb testvér, aki olyan magánosan élt a világban, mint valami öreg fűzfá a pusztában.

Hát hiszen vetni könnyű volt, mert abban a szél is segített. Vitte az apró magot, mint a pelyvát, s hol szemenként hullajtotta el, hol csomósan ágyazta bele a földbe.

– Adtál, Uram, segítséget, de nincs benne köszönet – sóhajtották a testvé-

odaöntöm az övéhez. Nézd, nekünk van fiunk, lányunk, aki segítsen kenyeret keresni. Neki nincs se kicsi, se nagy, aki segítségére legyen.

– Isten segítsen meg jó szándékodban! – igazította az asszony a vállára a zsákot.

Az ember azzal nekivágott az éjszakának. Hát ahogy a földje széléhez ér, és át akar bújni az eleven sövényen, összeütődik valakivel, annak is zsák van a vállán, mint neki, az is hátrahökken, mint ő.

– Te vagy az, öcsém?

– Én ám, bátyám. Hát te hová igyekszel éjszakának idején? – kérdezte a fiatalabb testvér, lecsúsztatván válláról a zsákot nagy meglepetésében.

– Én bizony tehozzád indultam – tette le az öregebb is a zsákját. – Azt gondoltam, hogy jó lenne megfeleznem veled, amit az Isten adott. Magános ember vagyok én, kicsivel beérem; ti meg sokan vagytok, sok éhes szájat kell megelégtened.

Abban a percben nagyot villant a fejük fölött az ég, hirtelen meleg szellő kere-

...az Ő lelke által.

rek, akik az első szántóvetők voltak a világon.

Bezzeg nem fűjt a szél aratáskor. Süttött a nap, mint a fűtött kemence, hullott a verejték, mint az eső, szédelgett a két testvér, mint a beteg. Külön kellett leszállítani minden szál búzácskát, kézzel kipergetni minden kalászt, s utoljára se lett több az egész termés egy-egy zsák búzájánál. Szép holdvilágos este volt, mikor a fiatalabb testvér bekötötte a zsákját a tarlón. De ki is nyitotta mindjárt, felét kiöntötte a szérűre, és csak a másik felét hagyta a zsákban.

– Hát azzal mit akarsz? – kérdezte a felesége.

– Ezt átviszem a bátyám szérűjére,

kedett, fölkapta a zsákokat, s ami búza volt bennük, azt mind szertesét szórta a világon.

– Legyen megáldva, amit a testvéri szeretet megszentelt – mosolyodott le az Isten az égből.

S azóta olyan bokros növésű, dús kalászu, kövér szemű, istenáldotta növény a búza. De mikor gyűlölködés hatalmasodik el az embertestvérek között, akkor alacsony a szára, tarackos a gyökere, ritkás a kalásza, apró a szeme...

– Az Isten tudja, lelkem, mitől van – simogatta meg a kabátom ujját búcsúzóban Mári néni –, de mintha csupa vadbúza nőne mostanában a világon.

Móra Ferenc

Idősek otthona. Megannyi sors. Nénik, bácsik, magyarok, szlovákok, reformátusok, katolikusok, vagy más felekezetűek. Teljesen mindegy, mert a lényegen nem változtat. Akarva-akaratlanul az jut az eszembe, hogy „él egy nép elszórtan és elkülönülten“, s ebből most inkább az elkülönülten az érvényes. Nagyon jól tudom, hogy ez az igehely nem az idősekre vonatkozik, de akkor is így érzem jelen esetben. Két hatalmas épület – tele emberekkel, akik valami okból odakerültek, távol (lehet, hogy nem is fizikailag) a családjuktól. Mentális és fizikális betegségek, idősebbek és kevésbé idősek, járó betegek és kerekesszékekben ülők, vagy épp évi háromszázhatvanöt napon át ágyban fekvők: mindazok, akik nem maradhattak már egyedül, felügyelet nélkül. Egy közös bennük: ki vannak éhezve a szeretetre, a törődésre. Az ápolónők mindent megtesznek, szeretettel, türelemmel, mosolyogva szólnak hozzájuk, de a szeretetből mégsem elég.

Az Úr irányítja a lépteimet, és elvezetett ezek közé az emberek közé. „Énekeljétek az Úrnak új éneket, dicséretet a föld széléig” (Ézs 42,10a) – ettől az igétől in-

Adtam. Vagy inkább kaptam?!

dítatva indultunk el szolgatársammal az említett otthonba. Az Urat dicsőíteni, Jézus Krisztus megváltásáról énekelni, zenélni a legszebb szolgálat számunkra, amire elhívtattunk és nagy örömmel teszünk neki eleget. A zenélés, éneklés alatt a ránk néző szempárokban csillogást és örömet láttunk, ami a szürke, egyhangú napjainkat – legalább egy rövid időre – megváltoztatta.

A zenélés végén egy elegáns, csokornyakkendőös bácsi hálás köszönetét fejezte ki azért, hogy ebben a rohanó világban időt áldoztunk rájuk, idegen emberek szá-

mára, hogy szebbé tegyük napjukat. Furcsa volt számára, amikor megmondtuk, hogy számunkra ez nagyon örömteli szolgálat volt és semmiképp nem áldozathozatal. Az alkalom végén a pozsonyi miszsiós központ jóvoltából rövid kis traktátusokat oszthattunk ki nekik. Meglepődve fogadták, mert – mint mondták – nem szoktak ingyen kapni senkitől semmit. Többen kérdezték: ugye, máskor is eljönnek még hozzánk?!

Egy néni, akit a kerekesszékekben tartak vissza a szobájára, odaintett magához és könnyes szemmel mondta, hogy hálát fog adni az Úrnak azért, hogy az Úr Jézusról énekelünk nekik, ami annyira boldoggá tette őt. A szavai után én is a könnyeimmel harcoltam, épp azt tudatosítva, hogy mi voltunk azok, akik gazdagabban jövünk el onnan.

Az Úré legyen a dicsőség!

–kh–

Örömteli visszaemlékezés ÉRSEKÚJVÁRIAK HONISMERETI ÚTON

Júniusban huszonötödik alkalommal került sor a hagyományos gyülekezeti kirándulásra az Érsekújvári Református Gyülekezet felajánlásából, amely 1990 óta minden évben felejthetetlen élményekkel ajándékozza meg a gyermekeket és fiatalokat, valamint az őket kísérő szülőket, nagyszülőket.

Az eltelt negyedszázad alatt egy- és kétnapos autóbussz-kirándulások alkalmával végiglátogatták Szlovákia (Betlér,

Krasznahorka, Vöröskő, Dévény, Trencsén) és Magyarország (Budapest, Debrecen, Ópusztaszer, Eger, Sopron, Kőszeg, Pápa, Visegrád, Bükkfürdő, Szentendre, Gödöllő, Pannonhalma) nevezetességeit. Az elmúlt évek során több helyszínre újra visszatértek. Az egykori kisdíjakok közül egyesek már szülőként vesznek részt az utazásokon.

Az időjárás az elmúlt években mindig kegyes volt a kirándulókhhoz, így volt ez

idén is. Június 20-án délelőtt bebarangoltunk az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területet. Láttunk valódi cápa fogakat, az ottani 4D-s moziban pedig megismerkedtünk a 20 millió évvel ezelőtt ott élt különleges állatokkal. Délután megmásztuk a hollókői várat, és kellemes sétát tettünk a vár alatt elterülő Ófaluban.

Bízunk benne, hogy a jövőben is megadatik, hogy újabb és újabb kirándulások alkalmával csodálhatjuk régióink és a távolabbi vidékek ember és Isten alkotta szépségeit.

B. Mánya Ágnes

Nyárkezdet Isten igéje mellett Az ipolyságiak családi napjáról

Mint az elmúlt években, az idén is Isten igéje mellett kezdtük meg a nyarat. 2015. július 4-én gyülekezetünk fiataljai szerveztek gyermeknapot a fiatalabbak számára. A játék és az énekek után **ifj. Marton Imre** szólt a jelenlévőkhöz. Áhítatában elmondta, hogy a legjobb Jézushoz tartozni, akinek fontosak vagyunk, nagyon szeret minket, megbocsátja minden bűnünket, mindig velünk van, és hogy soha senki nem fizetett nagyobb árat értünk, mint Isten. Az áhítat után kézműves-foglalkozás következett, majd játékkal zártuk a napot.

Másnap **Bakai Péter** presbiterünk tesmagi kertjében gyülekeztünk. Az alkalom-

ra meghívtuk a perőcsényi testvérgyülekezetünket is. A kinti istentiszteleten **Czuni-Kenyeres József**, perőcsényi lelkész hirdette az igét a *Jer 1* alapján. Igehirdetése elején feltette a kérdést: észrevennénk-e, ha nem lenne jelen Isten a mi istentiszteleteinken? Sajnos, ma is megtörténik, mint Jeremiás korában, hogy minden folyik a megszokott rendjén, csak semmi sem megy... Ha nem lesz élő az Isten igéje számunkra, akkor minden felesleges, halott emberek vagyunk. A halott nem hallja Isten igéjét – mondta az igehirdető, aki Jeremiás életének példáját használta, hogy megmagyarázza: igazán csak akkor tudjuk szólani Isten igéjét, ha

ott van a szívünkben. Attól függ, hogy szólunk-e, hogy izleljük-e Isten igéjét. Ahhoz, hogy az életünk drága legyen, be kell fogadni az igét, hiszen Isten beszéde teremtette meg ezt a földet, s az Isten beszéde változtatja meg ezt a világot. Isten ma is használni tud, és használni fog, ha kell az ige.

A lelki táplálék után a testi táplálék mellett gondolhattuk tovább az igehirdetés szavait. Délután a gyülekezet fiataljai által szervezett játékos vetélkedőbe kapcsolódhattak be a résztvevők.

Istennek hálát adva mondunk köszönetet mindenkinek a segítségért, hogy a sok szorgos kéznek köszönhetően családi hangulatban, sok jó élménnyel kezdhettük meg a nyarat Isten közelében.

Izsmán Jónás

A fenti címmel zajlott Nagyölveden az ökumenikus napközi tábor, hetven gyermek részvételével.

Idén már óvodásokat is beirathattak szüleik a július 7-e és 11-e közötti alkalomra. Nagy örömmel töltött el minket, hogy a korábbi években nálunk táborozó gyermekek pozitív visszajelzései alapján, hányan bízták ránk gyermekeiket.

Antala Éva, református lelkipásztor és **Sárai Attila**, római katolikus plébános nyitották meg a tábort. Ismertették az elkövetkező napok programját és belekezdtek Eszter történetébe. (A korábbi évekhez hasonlóan idén is a KOEN Alapítvány munkatársai által kidolgozott programot vettük alapul a tábor lelki részének megtervezésekor, ami idén Eszter könyvét dolgozta fel.)

Az első két nap a református a harmadik nap pedig a katolikus templomban kezdődött, ahol a tábor önkéntes vezetői egy rögtönzött színdarabban játszottak el a bibliai történetet, amit aztán hét kisebb csoportban beszéltek meg a táborozók. Természetesen a tanulás mellett ezekben az órákban sem maradt el a játék.

Az első délutánra tervezett sportversenyt a nagy kánikula miatt a reformá-

A felsővályi és az alsókálosai egyházközösség ezen a nyáron is összefogott, hogy megszervezzon két nagyszabású eseményt. Július 10-e és 12-e között vendégül láttuk koltói testvéreinket, augusztus 10-e és 14-e között pedig napközi táborban foglalkoztunk a gyerekekkel.

A koltói vendégeink látogatása mindig öröm a számunkra, mert szeretjük távol élő testvéreinket, és mert szeretjük Istenünket, aki megtart és Krisztusban egybekapcsol bennünket. Egy kellemes és hitben megerősítő hétvégét töltöttünk el a 32 fős vendégsereggel, akikkel a pénteki érkezést követő vacsora után jó hangulatú, közös nótázással és beszélgetéssel töltöttük az estét. Szombaton kirándulni voltunk Körnöcbányán és környékén. Minden reggel és este egy rövid áhítattal és énekléssel csendesedtünk el Isten előtt, vasárnap délelőtt pedig istentiszteleten vettünk részt a felsővályi református templomban. Számunkra ez azért is volt felemelő alkalom, mert több mint egy éve már, hogy nem a templomban, hanem a kultúrházban tartottunk istentiszteletet, a templombelső felújítása miatt. Így július 12-én először gyűltünk össze Isten dicsőítésére a szép és tiszta templomban. Igehirdetéssel

Nagyölveden negyedszer volt tábor Kicsiny kis fényemmel világítani fogok

tus templom és parókia környékére szerveztük át, ahol a terebélyes diófák lombjai hús árnyékot biztosítottak a csapatok számára. A kicsik és nagyok egyaránt lelkesen vetették bele magukat a feladatok megoldásába.

A második délutánon kézműves-foglalkozáson ki-ki elkészíthette a saját ékszeres dobozát, majd **Écsi Gyöngyi** hétegyen lelkipásztor, mesélő érkezett hozzánk, aki Gömörország egy régi és nagyon szép meséjét hozta el. A történetet bábjai színesítették, valamint az, hogy az egyes szerepekre a mi kis táborozóinkat kérte fel, akik így bújhattak a legkisebb fiú, a tündérszép Ilona vagy a király bőrébe. A mese és az előadásmód a felnőtteket is magával ragadta, így szomorúan kellett tapasztalnunk, hogy eljött az *itt a vége, fuss el véle* sor is.

A tábor harmadik napjának délutánján pedig akadályversenyre került sor, amit már nagyon vártak a csapatok. Mind a 12 állomáson fizikai és szellemi akadályokkal kellett szembe nézniük a csapatoknak. A csoportok tagjai egymást se-

gítve, sikeresen teljesítették azokat. Az akadályverseny végső állomása a református parókia udvara volt, ahol a csapatokat frissítő és tábortűz várta.

A szokásokhoz híven, a tábor utolsó napja kirándulással telt. Bényben misén vettek részt a táborozók, valamint megnéztük a csúzi kastélyt is. A visszaérkezéssel a tábor is befejeződött.

A végére pedig engedjenek meg egy személyes vallomást. Immáron negyedik esztendeje lehetek részese a tábornak, mint szervező és vezető. Az első tábor óta minden évben várom, hogy szervező- és vezetőtársaimmal ismét összejöjjünk megalkotni annak a négy napnak a programját, amely immáron egyre több gyermeknek ad felejthetetlen élményeket és lelki gazdagodást. De nem csak a táborozók, de a táboroztatók is felejthetetlen pillanatokat élnek meg és zárnak szívükbe.

Mindezekért pedig csak egy valakit illet a hála és köszönet: Isten!

Varga László

Nyári események a Vály völgyében Program felnőtteknek és gyerekeknek

Ecsedi Árpád koltói lelkipásztor, énekel a koltói-vályi kórus szolgált.

Az augusztusi gyerektábor közeledte felpezsdítette a nyári forró napokat. A

táncot – a szülők nagy öröme. A harminchat gyerek és kilenc vezető sok élménnyel és még több bibliai tudással tért haza. Reméljük, hogy Isten Lelke az

vakációs bibliahéten mi is Eszter könyvével foglalkoztunk. A pénteki záró istentiszteleten a szülők is megismerkedhettek a történettel a gyerekek által készített képregény és felolvasás során. Utána pedig a táborozók előadták a *Kösz, jól vagyok!* című dalra készített

ő szívükben is hitet ébreszt, és Krisztus követésére indítja mindannyiukat.

Hála és köszönet a mindenható Istennek, aki ezen a nyáron is megőrzött bennünket, aki békességet és kitartást adott és ad a jövőben is!

Szarvas Erzsébet

Isten kegyelméből immár ötödik alkalommal kerülhetett sor a szalóci KOEN napközi gyerektáborra. Hálás a szívünk ezért és boldogan emlékezünk vissza a július 13-a és 17-e közötti időszakra, az együtt töltött hétre, melyen átélhettük Isten szeretetét; a Vele és egymással való közösségben. A napközi tábor témájával ebben az esztendőben is a KOEN Alapítvány munkatársai által előkészített és Rozsnyón szépen bemutatott anyagot használtuk, mely ezúttal Eszter története volt *Ragyogj csillag!* címmel.

Reggelente a templomban közös imádságban, énekléssel kértünk áldást Isten-

től, majd a nap Eszter történetének feldolgozásával folytatódott, énekek tanulásával, majd az ötvös mester műhelyében, ahol Nyéky Miklós vezetésével az ötvös inas Gzsi Krisztián és társa, Simko Adrián tanulták a királynő koronájának kövein keresztül az Istentől jövő bölcsességet. Ezt követően pedig színdarab formá-

Lélekzétvételnői pihenőn KOPÁRHEGYEN JÓZSUÉVAL

A Fíresz – Duna Mente segítségével július 19-e és 22-e között megszerveztük a LÉLEKzétvételt Kopárhegyen.

Ennek a tábornak az volt a célja, hogy a résztvevők levegőt vegyenek. Nemcsak azért, mert egy nagyon szép helyen rendeztük meg az alkalmat, ahol lehetett túrázni, sétálni és friss levegőt szívni, hanem mert a Bibliában az van írva, hogy a világ gondja gyakran megfojtja bennünk az ígét és ilyenkor nehéz levegőt venni. Akinek családja van, dolgozik, vagy egyetemre jár, az tudja, hogy mennyire nehéz megtalálni az egyensúlyt a teendőik, Isten és a kedvtelések között. A tábor során igyekeztünk megpihenni a mókuseréktől. Az alkalmat Isten és a közösség köré építettük, hogy felfrissülve menjünk vissza oda, ahonnan jöttünk és a helyükre kerüljenek azok az elvek és értékek, amelyek szerint élünk. A délelőtti alkalma-

Szalócon napközi tábor volt A gyermekek és Eszter királynő

jában tárult elénk Eszter története, melynek feldolgozásában, valamint a táborban is segítségünkre voltak a rozsnyói gyülekezet lelkipásztorai **Buza Zsolt**, **Buza-Bodnár Aranka** és **Böszörményi Tamás**, valamint **Pogány Edina** rozsnyói presbiter, továbbá **Zakhar Klaudia**, **Cseh Gábor** szilicei, **Vajner Bettina** rozsnyói, **Vanyo Gabriella** vígtelkei, **Hanesz Zoltán** és **Julika**, valamint **Orémus Péter** kassai fiatalok. Az előadás után megint éneklés,

másik napon – **Jánó Géza** presbiter javaslatára, a „királynős” témához is kapcsolódva –, megnéztük a betléri kastélyt, majd a parkban teljesítettük a Pogány Edina által készített feladatokat, melyekből sokat tanulhattunk. Csütörtökön pedig a gömői kézművesek közül **Rigó Béla** valamint **Cseresznyés Tímea** és **Szandika** látogattak el hozzánk, akik gyöngyfűzést és csuhézást tanítottak a gyerekeknek, közben pedig Nyéky Miklós akadálypályát készített, ahol az ügyességüket teheték próbára a gyerekek. Szinte minden nap volt méta (amely játékot a táborozók időközben nagyon megszerettek), valamint kézműves-foglalkozások. Táborunkat az utolsó napon kincskereséssel és istentisztelettel zártuk.

Hálások vagyunk a tábor háttérének biztosításáért is, mely által többek között finom tiszóraihoz, ebédhez és uzsonnához is juthattunk. Köszönjük **Borzy Bálint**, **Hurák Éva**, **Klobusnyik Valéria**, **Mázik Erika**, **Borzy Rózsa**, **Lőrincz Zsuzsanna**, **Hurák Edit**, **Hurák Ottó**, **Hurák János**, **Ferencz Tamás**, **Csefo Emma** áldozatos munkáját! Külön köszönet illeti a HEKS svájci segélyszervezetet, valamint a szlovák kormányhivatalt a támogatásért, és mindazokat, akik bármilyen módon hozzájárultak, hogy a tábor anyagi háttere is biztosítva legyen. S mindenek felett dicsőség a mindenható Istennek mindeért, amit megélhettünk kegyelméből!

André János–Borzy Bálint

ban vagy a barátaink között. Ezáltal maga a téma is közel állt mindannyiunkhoz. Délutánonként pedig teljes mértékben kiélveztük a pihenés lehetőségét, ki aktívan, ki pedig egy pohár hideg kofola mellett. Estéknként pedig énekléssel és imával zártuk a napot.

Úgy érzem, sikerült levegőt vennünk.

–csk–

kon az ószövetségi Józsuéről beszélgettünk. Ő volt az, aki bevezette a népet az ígért földjére.

Mi mindannyian vezérek vagyunk valamilyen közösségben. Otthon, a munká-

Július 26-án Újlóton ifjúsági istentiszteleten adtunk kiemelten hálát gyülekezetünk ifjúságáért, a gyermekekért és a Remény énekkar tagjaiért, hiszen énekkarunk fiatalokból áll.

Az igehirdetés a *Mt 5,13–16* igazságszóra és a *szerelem himnuszára* volt felépítve. Az alkalom kezdetén hallhattuk a *Pótvizsga szeretetből* című verset, amit **Šallay Edina** szavalt el. Az igehirdetésben elhangzott, hogy Jézustól mindnyá-

Gyermekek kacajától zengett a Duna-part Első egyházi tábor Dunaradványon

A dunaradványi gyülekezet megfiatalodott presbitériumának lelkes tagjai úgy döntöttek, hogy fellendítik e kicsiny közösség egyházi életét. Mivel úgy érezték, hogy gyülekezetük tagjai sajnos kissé távol kerültek az egyháztól, és abban bíztak, hogy a gyerekeknek szervezett táboron keresztül meg tudják mutatni a gyülekezet tagjainak, hogy az egyház helyi szinten, kézzelfogható formában is tud segíteni. Az ötletet támogatta minden presbiter és **Tücsökné Komjáthy Zsuzsanna**, helyi lelkipásztor is. A szervezést **Fekete Éva** és **Juhász Gábor** presbiter önként vállalta fel.

Az általános iskola diákjai közt felmértük az érdeklődést és az „*Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeküket, és ne tiltsátok el tőlem őket, mert ilyenek az Isten országába*“ (*Mk 10,14*) ige jegyében meghirdettük az első egyházi tábort. Augusztus 3-án pedig a napközi tábor megnyitotta kapuit. A tíz gyermekkel kimondottan családias légkörben zajlott a tábor és annak minden foglalkozása. A reggeleket mindig a lelkipásztor indította egy bibliai történet

Ifjúsági istentisztelet Újlóton Együtt egymásért imádkoztak

jan feladatot kaptunk, hogy sóvá és világsóvá legyünk. Jelen sorok írója, helybeli lelkipásztor hangsúlyozta, hogy fontos, hogy életünkön láthatóak legyenek a Lélek gyümölcsei, melyek közül a legfontosabb a szeretet. **Tóth Zsófia** imádságban vitte az Úr elé gyülekezetünket. Ifjúsági istentiszteletünk végén **Gyén Vanezsza**

és **Tóth Zsófia** szólóban énekelve tett tanúbizonyságot az Úrról.

Isten áldása kísérje további szolgálatainkat is; az Úr legyen a Remény énekkar tagjaival, Ő adjon kitartást és örömet a szolgálatban; és áldja meg a kis szívek biztonyságtételét és további igyekezetét is!

Sándor Veronika

A szervezőknek a ragyogó gyermekarcok után a legnagyobb örömet a gyülekezet szerezte. Ugyanis a gyermekek ellátásához nagyon sok felajánlás érkezett, így a gyerekek tízórai, illetve uzsonna alkalmával valóban az ígéret földjét idéző gazdag asztalokhoz tudtak telepedni. De nem csak az étkezés, hanem minden más területen is gazdag támogatást kapott a tábor ötlete, így a gyülekezet vezetésének, a szervezőknek csakis a magas szintű foglalkozások biztosításáról kellett gondoskodni.

Hála legyen Istennek, aki megsegített a szervezésben, és mellettünk volt a tábor ideje alatt is!

Juhász Gábor

EZ ITT A REKLÁM HELYE

A Firesz – Duna Menté tinitáboráról

Rendhagyó tudósítás következik az alábbiakban, ugyanis a tudósító (jelen sorok írója) koránál fogva és pozíciójából adódóan (szülő) nem lehetett jelen a táborban. Csak a gyermekei által.

Két tini gyermekem rendszeres résztvevője a Firesz – Duna Menté alkalmainak (mely alkalmaknak az értékét csak emeli, hogy hívő, szolgáltni kész fiatalok, egyház-

tagok – hivatalosan fogalmazva: laikus szolgálattevők – vesznek részt a szervezésében, többen már olyanok is, akik korábban még táborozóként voltak jelen az alkalmakon), ott voltak a tavalyi nyári táborban is. Feltöltődve és nagy élményekkel jöttek meg, úgyhogy nálunk az, hogy ebben az évben mennek-e a Firesz tinitáborába, nem volt kérdés: lázasan és lelkesen várták, hogy mehessenek. Ami ugyebár két tini és egy egyházi tábor kapcsán nem is annyira automatikus. És pont itt van a lényeg: az augusztus 3-a és 8-a közti időszakban, a Vítoky üdülőközpontban (Pöstyén mellett) ebben az évben is egy olyan fergeteges, tiniket megszólító, megmozgató alkalom zajlott, aminek hangulata a tábor után is napokig érződött gyermekeimen: mosolyogtak és visszavágytak.

Csak hálával és szeretettel gondolhatok mindazokra, akik a tábor megálmodásában, propagálásában és kivitelezésében részt vettek. **Süll Tamás** ifjúsági lelkész mellett lelkes hívő fiatalok, akik a szünidejük, a szabadságuk rovására szolgálták Istenét és a fiatalokat – Isten dicsőségére. Köszönöm Nekik!

Kis Lucia

Református egyházunk tagjai meghalották a segélykérést, és az elmúlt hónapokban bőséggel adakoztak a Kárpátalján élő testvéreink megsegítésére. A lehetőségeket és szükségeket egyeztetve, a támogatást több részletben juttatjuk el Kárpátaljára. A korábban átadott adományokból élelmiszer-csomagokat osztottak, nyári gyermektáborok étkezését és ingyenkonyhák működését biztosították.

Az augusztus 11-én vitt újabb összeg a tűzifaprogram megvalósítása érdekében jutott el az érintettekhez. Ezen a napon Dercenben, a beregi egyházmegye esperesi hivatalában találkoztunk a Kárpátaljai Református Egyházkerület képviselőivel: **Zsukovszky Miklós** beregi, **Balogh Attila** ungi, **Hunyadi Attila** ugocsai esperesekkel és **Nagy Béla** egyházkerületi főgondnokkal. Egyházunkat **Ibos Henriett**, a Diakóniai Központ igazgatója, **Molnár Sándor** zsinati főtanácsos, **Kraus Viktor** esperes, **Széles Jaroslav**, a Kassai Szlovák gyülekezet lelkésze, valamint **Géresi Róbert** püspökhelyettes képviselték.

Kárpátalján ma hatalmas gondot jelent a gázárak megemelkedése. A lehető legkedvezőbb áron, jóval a tél beállta előtt

Megérkezett Kárpátaljára az újabb adomány Küldetésben református testvéreknél

lenne jó megvásárolni a tűzifát. Vendéglátóink már korábban megfogalmazott igénye alapján ezért 21 525 eurót (ebből az ungi egyházmegye huszonhat családja szá-

mára 4875 eurót, a beregi egyházmegye ötvennyolc családja számára 10 650 eurót és az ugocsai egyházmegye huszonkilenc családja számára 6000 eurót) juttat-

tunk el. A pénzádományt az érintett esperesek vették át. A kárpátaljai testvéreink jelezték, hogy mind a tűzifaprogram, mind más támogatások esetében a felhasználásról szóló dokumentációt eljuttatják egyházunk diakóniai szolgálatának. Eddig tehát 46 525 euró értékű adományt adtunk át kárpátaljai testvéreinknek.

Derceni tartózkodásunk során újra kifejezték köszönetüket, hogy a sok esetben maguk is nehéz helyzetben lévő felvidéki testvérek gondolnak a kárpátaljaiakra és ilyen jelentős támogatást gyűjtöttek össze. Az

adományok következő részének eljuttatása és felhasználása – a felek egyeztetése alapján – ősszel történik majd meg.

Géresi Róbert

A svájci HEKS segélyszervezet támogatásával Szalócon és Vigtelkén alkalmak sora

Tóth Zsuzsannának, a református cigánymisszió igazgatójának hathatós segítségével és támogatása által egyházközségünk elnyerte a svájci HEKS segélyszervezet

támogatását. A projekt három évre szól. Ebben az évben pénzügyi támogatást kaptunk több alkalom megrendezésére, felszerelések megvásárlására, javításokra. Hogy

csak párat említsek: hangszerek, erősítők, gyerekbibliák, sporteszközök, játszóházi kellékek, irodai felszerelések megvásárlására, ablakcserére a parókian, gyerektábor kiadásának a fedezésére és még több minden másra is. A projektnek önrésze is van, amit a presbitérium egyhangúan vállalt. Az önrészhez tartozik az is például, hogy vállaljuk, hogy adott alkalmakat (pl. gyereknapot, sportnapot és családi napot) szervezünk.

Így került sor augusztus 16-án (a szalóci Romaszövetség segítségével) a sport- és családi napra, ami **André János** helybeli lelkipásztor áhítatával vette kezdetét, majd focimeccs zajlott a beretkei és szalóci romacsapatok közt. Összesen 132-en voltunk és az alkalom végén egyházközségünk ifjúsági zenekara szórakoztatta a jelenlevőket **André János** és **Vidinszky István** vezetésével. Soli Deo gloria!

Borzy Bálint

A nyár utolsó hétvégéjén, augusztus 29-én és 30-án megvalósult a Református Cigánymisszió munkatársképző és -toborzó hétvégéje.

Az alkalom a Közalap egyházépítő keretének támogatásával valósult meg. A hétvégén tizenhárman vettünk részt, a téma a migránsok be/elfogadása volt.

Az alkalmat ismerkedő, és önismereti játékokkal kezdtük, majd az Ószövetség és az Újszövetség alapján a jövevényekhez való biblikus hozzáállást beszéltük át.

Cigánymissziós munkatársi hétvége Az aktuális téma: migránsok

Mivel rég találkoztunk, és volt köztünk négy új tag is, elég időt hagytunk a csapatépítő játékoknak, elméledéseknek, kérdéseknek.

A témához kapcsolódott az iszlám kérdése is, ezért meghívott előadónk **Balázs Lilla** hitoktató volt, aki a Selye János Egyetem Teológiai Karának végzős doktorandusz hallgatója. Az előadása sok kér-

dést és hosszú beszélgetést generált. Szó volt jogokról és felelősségről, egymás terhének hordozásáról és a toleranciaküszöbről is.

Az együttlét ideje alatt lehetőség nyílt arra, hogy lezárjuk az elmúlt félévet, és megbeszéljük az őszi és adventi alkalmakat.

Tóth Zsuzsanna

Diakónia. Június 16-a és 18-a közt a Német Evangéliumi Református Egyház Diakóniájának vezetői látogattak el egyházunkba. Komáromban egyházunk vezetése – Fekete Vince főgondnok és Fazekas László püspök – valamint Palcsó Attila külügyi tanácsos fogadták a vendégeket: Pastor Bernd Roters lelkipásztort, a Diakóniai Művek elnökét, Werner Keil lelkipásztort, a Diakóniai Művek alelnökét, Heiko Buitkamp lelkipásztort, zsinati bizottsági elnököt, Jürgen Hackstein-Sporré lelkipásztort, egy diakóniai állomás vezetőjét, Thomas Fendert, a diakónia és ökuméné lelkészét (aki 2016 szeptemberétől a Diakónia Művek ügyvezetője lesz), valamint Albertus Lenderinket, aki az Evangéliumi Óreformátus Egyház diakóniai bizottságának a tagja. A megbeszélésen szó esett egyházunk helyzetéről, majd közösen megtekintették a komáromi Timóteus-házat és meglátogatták Tanyon a 2015. januárjában, a fogyatékkal élők részére beindított foglalkoztatást. Másnap Rimaszombatban egyházunk diakóniájának igazgatójával, Ibos Henriettel találkoztak, valamint ellátogattak a hanvai diakóniai otthonba, ahol Nagy Ákos Róbert esperes fogadta a látogatókat. A tárgyalás általános célja az volt, hogy a diakónia terén lehessen szorosabbra fűzni a kapcsolatot, szó volt továbbá az önkéntes diakónusok képzésének a támogatásáról, valamint az anyagi erőforrások biztosításának a lehetőségéről az Európai Unió szociális célokra szánt kereteiből. A német vendégek útjukat június 18-án Kárpátalja irányába folytatták.

Tanévzáró és diplomaosztó. Június 21-én istentisztelet keretében került sor a Selye János Egyetem Református Teológiai Karának tanévzáró és diplomaosztó, valamint doktoravató ünnepségére. Az ünnepi istentisztelet alkalmával az igehirdetés szolgálatát Fazekas László püspök végezte. Szokásos módon sor került a Calvin J. Teológiai Akadémia volt épületén levő emléktábla megkoszorúzására is.

Ökumenikus Tanács. Július 1-jén Pozsonyban, a Panenská utcai evangélikus templomban a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsának tagegyházai ökumenikus istentiszteleten együtt emlékeztek Husz János halálának 600. évfordulójára. Az igehirdetés szolgálatát Ján Hradil, a Cseh és Szlovákiai Huszita Egyház püspöke végezte.

Évforduló. Július 5-én és 6-án a Csehtestvér Egyház a Cseh Huszita Egyházzal együtt emlékezett meg Husz János halálának 600. évfordulójáról. A prágai Óváros téren tartott megnyitón és a záró istentiszteleten a többi egyház (többek között a római katolikus) is képviseltette magát. A csaknem háromnapos rendezvényen kb. 80 külföldi egyház és szervezet képviselője is részt vett. Egyházunkat Géresi Róbert püspökhelyettes és Fazekas László püspök képviselték, de a rendezvényen jelen volt Ján Semjan püspökhelyettes és Molnár Sándor főtanácsos, valamint egyházunk több gyülekezetének képviselője is.

Lelkészeiktatás. Július 12-én Szürnyegen ünnepi istentisztelet keretében iktatta be tisztebe Kendi Csaba, a zempléni egyházmegye esperese a gyülekezet megválasztott lelkipásztorát, Kozár Pétert. Az istentiszteleten az igehirdetés szolgálatát Fazekas László püspök végezte a Jer 1,1–10 és 2Móz 4,10–11 alapján.

Egyházmegyei bál. A Komáromi Református Egyházmegye és a Komáromi Református Egyházközség közös szervezésében 2015. szeptember 18-án egyházmegyei jótékonybál lesz Komáromban, a Selye János Egyetemi Központ éttermében.

Csendesnap. Az Ondava–hernádi Református Egyházmegye szeptember 20-án Töketerében 14.00 órai kezdettel, a városi kulturális központban magyar előadókkal csendesnapot szervez. Igehirdetők: Molnár Róbert (Magyarország), Pocsai Mária (Kárpátalja), Pocsai Sándor (Kárpátalja) Az alkalom témája a „Válaszúton: okkultizmus a Biblia világában” lesz.

Ifialap. Az Ifialap egy (a Firesz – Duna Mente önkéntesei által kidolgozott) egész évre szóló segédanyag, mely a heti rendszeres ifialapok vezetéséhez nyújt segítséget. Minden további információ a segédanyaggal együtt megtalálható a <http://ifialap.firesz.sk> oldalon.

Teremtés Hete. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa – a korábbi évekhez hasonlóan – 2015. szeptember 27-e és október 4-e közt ismét megszervezi a Teremtés hetét azzal a reménységgel, hogy minél több gyülekezet és intézmény fog szép rendezvényeken együtt gondolkodni az energia és klímaváltozás témájáról, valamint arról, hogy az egyházaknak milyen szerepük és hangjuk legyen e tekintetben, külö-

nös tekintettel a mértékletességre és az újrahasznosításra.

Virrasztás. Október 16-án a Firesz – Duna Mente szervezésében éjszakai virrasztás lesz Dunaszerdahelyen a templomban.

Országos énekverseny. Az elődöntők időpontja: november 7. és 8. Nevezési határidő: október 31. A nevezést a casovia@gmail.com címre kérjük elküldeni, valamint bővebb felvilágosítás is itt kérhető Bodnár Noémi egyházzenei asszisztentstől.

A Pátria rádió református műsorai:

Szeptember 20-án, 7.05-kor Blanár Erik kiscigéresi lelkipásztor Keresztelő János örömről szól a hallgatókhoz.

Október 4-én, a 7.05-kor kezdődő egyházi műsorban Szabóné Kozár Éva perbenyiki lelkipásztor Jézus és a samáriai asszony találkozásának üzenetét bontja ki igemagyarázatában.

Október 18-án, 7.05-kor Kása Melinda nagygéresi beosztott lelkipásztor a Bethesda tavánál történt gyógyításról osztja meg gondolatait a hallgatósággal.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 13.05.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/>)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno. Cégbejegyzési szám: 00179191 Megjelenik havonta. Főszerkesztő: Fazekas László Szerkesztő: Kis Lucia Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia Előfizethető a református lelkészi hivatalokban és a szerkesztőség címén.

Előfizetési díj: egy (kalendáriumi) évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi: 930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: ksz@reformata.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítjük és szerkesztésük jogát fenntartjuk. A tudósítások teljes terjedelemben megtalálhatóak a www.reformata.sk honlapon.

Nyomdai előkészítés: Kis Lukács Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09